

ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΙΚΕΝΣ

ΤΑ ΑΘΑΝΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Le vie

ΚΟΠΕΡΦΙΛΑΝΤ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

—Θα κοιμηθής εδώ χωρίς να με δυσαρεστήσης καθόλου! Ξανάπε ο Στήρφορθ.

—Έτσι το πράγμα κανονίσθηκε όπως ήθελα.

Κατά τις όχτώ ή ώρα, ξεκινήσαμε για το παραβόσπιτο του Ντάν Πέγκοττυ. Το κέφι του Στήρφορθ μεγάλωνε ολοένα και είχε γίνει τόσο γοητευτικός, ώστε, αν μου έλεγε τότε κανείς πως όλ' αυτά ήταν ένα επίπολαιο παιχνίδι, μιά περαστική επιθυμία να κατακτήση ό,τι δεν είχε αξία στα μάτια του για να το εγκαταλείψη έπειτ' από μιά στιγμή, αν, λέω, τολμούσε κανείς να προφέρη ένα ψέμα εκείνο το βράδυ, δεν ξέρω κι' εγώ με ποιά μορφή θα έκδηλωνόταν ή αγανάκτησί μου.

—Το μέρος εδώ είναι λίγο άγριο, δεν είν' έτσι, Στήρφορθ; Έλεγα στο φίλο μου καθώς περπατούσαμε.

—Ναί, πολύ μελαγχολικό μέσα στο σκοτάδι, μου απάντησε. Η θάλασσα μουγκρίζει σαν νάθελε να μās καταβροχθίση. Βλέπω εκεί κάτω ένα φως. Μήπως είναι το παραβόσπιτο;

—Ναί! Ναί! φώναξα.

—Αυτό είδα και το πρωί, Ξανάπε ο Στήρφορθ. Ήρθα και έβθαιαν εδώ, έξ' ενστίκτου μου φαίνεται.

Η πόρτα του παραβόσπιτου ήταν ανοιχτή. Μόλις πλησιάσαμε, άκουσαμε θόρυβο φωνών και είδα με μεγάλη μου έκπληξι την κυρά-Κοϊμιτζ, που ήταν συνήθως τόσο μελαγχολική, να χτυπάη χαρούμενη τὰ χέρια της. Μά δεν ήταν μόνο ή κυρά Κοϊμιτζ χαρούμενη εκεί μέσα. Ο Ντάν Πέγκοττυ, με πρόσωπο που άχτινοβολούσε από χαρά και γελώντας μ' όλη του τή δύναμη, άνοιγε διάπλατα την άγκαλιά του στη μικρούλα "Εμιλυ. Κι' ο άνεπιός του ο Χάμ, με μιά έκφρασι όπου ήταν ανάμιχτα ο θαυμασμός, ή εύτυχία και μιά δειλή άδεδιότις που του πήγαινε ώραία, κρατούσε την "Εμιλυ από το χέρι σά να την παρουσιάζε στο θείο του. Η "Εμιλυ τέλος ή ίδια, κόκκινη και σαστισμένη, μά χαρούμενη για την εύτυχία των άλλων, έτοιμαζόταν να ξεφύγη από το Χάμ για να ριχτή στην άγκαλιά του θείου της, όταν έξαφνα μās είδε πρώτη από την πόρτα κι' απόμεινε σαν άπολιθωμένη.

Συγχρόνως κι' ο Χάμ βλέποντάς μας κι' αυτός, φώναξε:

—Ο κύριος Ντάβυ! Ο κύριος Ντάβυ!

Άμέσως ο Ντάν Πέγκοττυ έτρεξε έξω για να μās υποδεχτή, γελαστός, χαρούμενος, άνοιγοντάς μας την άγκαλιά του, σαν να είμαστε δυο αγαπημένα του παιδιά. Έπειτα από μιά στιγμή θρισκόμαστε κι' έμεις μέσα. Σφίγγαμε τὰ χέρια μας, έκφράζαμε τή χαρά μας που ξαναβλεπόμαστε και μιλούσαμε όλοι μαζί.

Ο Ντάν Πέγκοττυ ήταν τόσο εύτυχισμένος και τόσο περήφανος που μās έβλεπε ώστε δεν ήξερε πειά τί να πη. Έσφιγγε το χέρι μου, έπειτα του Στήρφορθ, ύστερα πάλι το δικό μου και γελούσε μ' ένα γέλιο τόσο θριαμβευτικό, που ήταν μιά άπόλαυσις να τον βλέπη κανείς.

—Ποτέ μου δεν θα μπορούσα να φαντασθώ ένα τέτοιο πράγμα! έλεγε. Που να πάη ο νους μου ότι δυο κύριοι, δυο άληθινοί κύριοι, θα τιμούσαν το σπίτι μου αυτή τή θραδυά που είναι ή ξεχωριστή μέσα σ' όλες τις θραδυές τής ζωής μου!... "Εμιλυ, αγαπημένη μου, έλα δώ... Να ο φίλος του κ. Δαυίδ, αγαπημένη μου, για τον όποιο μ' άκουσες τόσες φορές να μιλάω... Ήρθε να σε δη μαζί με τον κ. Δαυίδ. Κι' άπόψε είναι ή πιό ώμορφη θραδυά τής ζωής του θείου σου, οποιαδήποτε κι' αν είναι ή συνέχεια! Ζήτω!...

Κι' ο Ντάν Πέγκοττυ, άφου άπήγγειλε όλο αυτό το λόγο, χωρίς να πάρη άνάσα, πήρε το πρόσωπο τής άνεπιάς του μέσα στα πελώρια χέρια του και, άφου τή φίλησε καμμιά δωδεκαριά φορές, στήριξε τρυφερά το κεφάλι της έπάνω στο πλατύ του στήθος, χαϊδεύοντάς την τόσο γλυκά, όσο μονάχα μιά γυναίκα θα μπορούσε να την χαϊδέψη.

Έπειτα τής ξανάδωσε την έλευθερία της. Κι' ένώ εκείνη έτρεχε να κρυφτή στην καμαρούλα που ήταν άλλοτε δική

μου, γύρισε προς έμās κόκκινος και λαχανιασμένος.

—Πρέπει να σās εξηγήσω τί συμβαίνει, μās είπε, για να με δικαιολογήσετε για την υπερβολική χαρά μου... "Εμιλυ, αγαπημένη μου!... Η πονηρούλα ξέρει τί θα σās πώ... Λοιπόν, άκούστε... Η μικρούλα "Εμιλυ ήταν για το σπίτι μου ό,τι μπορεί να είναι μοναχά ένα μικρό αγαπημένο πλάσμα με μεγάλα μάτια. Δεν είναι παιδί μου — εγώ δεν άπόκτησα ποτέ μου παιδί — μά και παιδί μου να ήταν, δεν θα μπορούσα να την αγαπήσω περισσότερο. Με καταλαβαίνετε: Δεν θα μπορούσα!

—Σās καταλαβαίνω έντελώς, είπε ο Στήρφορθ.

—Σās εύχαριστώ πολύ, κύριε. Λοιπόν, ύπάρχει κάποιος που ξέρει την "Εμιλύ μας από τότε που πνίγηκε ο πατέρας της. Την είδε παιδάκι, κοπέλλα και τώρα που κοντεύει να γίνη γυναίκα. Κι' αυτός ο κάποιος είναι ένα τίμιο παλληκάρι με μεγάλη καρδιά...

Έδω ο Χάμ γέλασε άνοιχτόκαρδα δείχνοντας δλα τὰ ώμορφα δόντια του.

—Κι' αυτό το παλληκάρι, συνέχισε ο Ντάν Πέγκοττυ, θέλησε να χαρίση τή μεγάλη καρδιά του στην "Εμιλυ. Την αγαπούσε από πάντα, μά άπόψε τόλμησε και τής τώπε για πρώτη φορά... Έκείνη δέχτηκε... Τους άρραβωνιάσαμε λοιπόν και θα παντρευθούν μόλις ο άρραβωνιαστικός τελειώση τή θητεία του. Θέλετε τώρα να μάθετε ποιός είναι ο άρραβωνιαστικός; Νά τον!...

Και ο Ντάν Πέγκοττυ κατάφερε μιά γερή φιλική γροθιά στον άνεπιό του Χάμ. Τότε κι' ο Χάμ, νομίζοντας πως είχε καθήκον να μās πη κι' αυτόςμερικά λόγια, τραύλισε:

—Την ήξερα, κύριε, από μικρούλα, και την είδα ν' άνθίζη... σαν λουλουδι... Εύχαριστώσας θα θυσιάζα και τή ζωή μου γι' αυτήν, κύριε Ντάβυ... Είναι για μένα, κύριοι, ό,τι θα μπορούσα να λαχταρήσω... πάρα πάνω άπ' ό,τι θα μπορούσα να λαχταρήσω. Την... την αγαπώ μ' όλη μου την καρδιά. Δεν ύπάρχει άνθρωπος στη στεριά και στη θάλασσα που ν' αγαπάη τή γυναίκα του περισσότερο άπ' όσο αγαπάω εγώ τή μικρούλα μου "Εμιλυ...

Ήμουν κατασυγκινημένος που έβλεπα το ρωμαλέο Χάμ να τρέμη από τρυφερότητα για το μικρό, χαριτωμένο πλάσμα που του είχε πάρει την καρδιά. Ήμουν συγκινημένος από την τόσο άπλοική έμπιστοσύνη που ο Ντάν Πέγκοττυ κι' αυτός μās είχαν δείξει. Ήμουν συγκινημένος από τὰ λόγια τους. Και ήμουν εύτυχής για ό,τι συνέβαινε...

Θάθελα να μιλήσω, μά δεν μπορούσα. Γι' αυτό χάρηκα πολύ όταν άκουσα τον Στήρφορθ να λη:

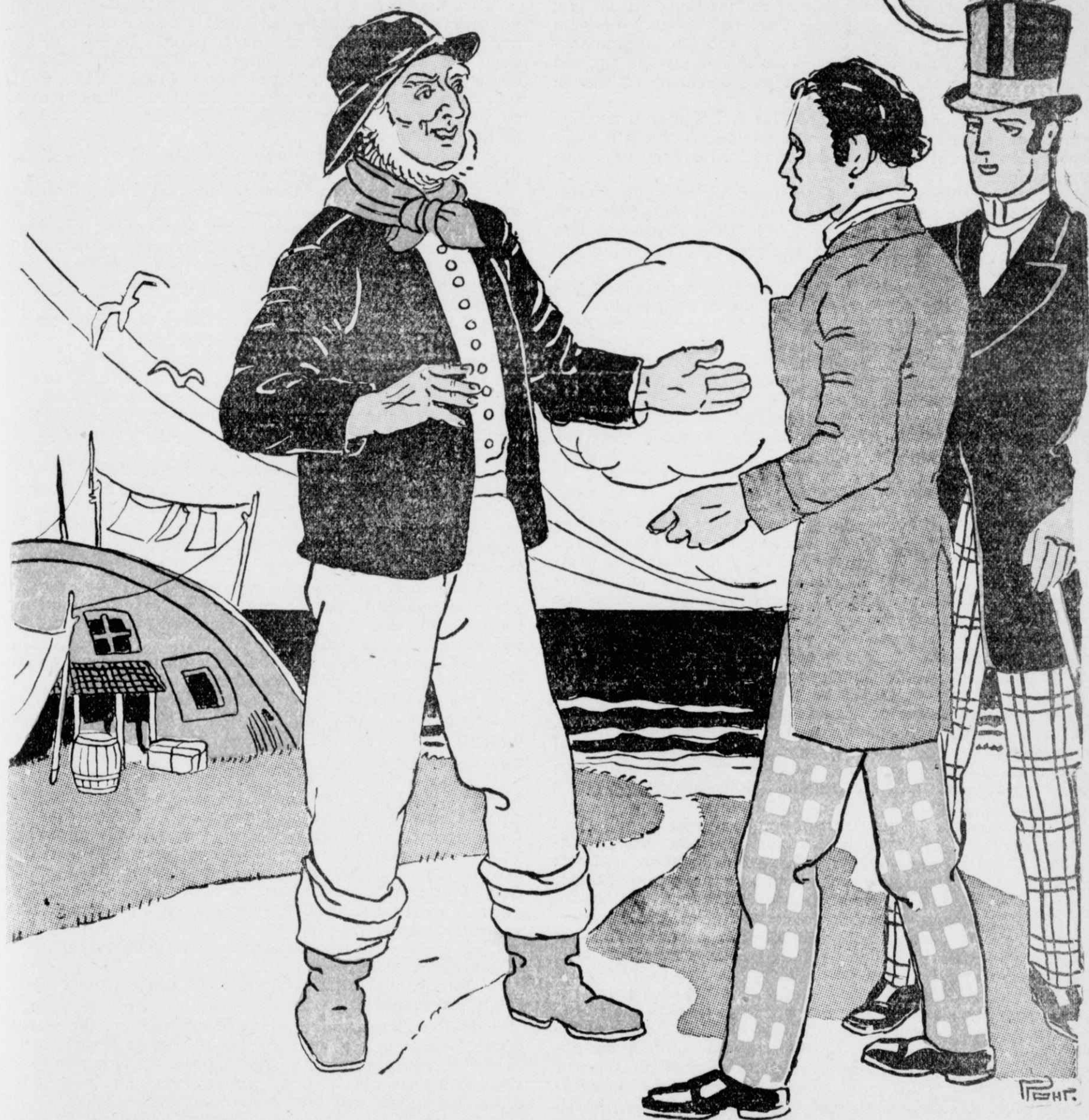
—Κύριε Πέγκοττυ, είστε ο καλύτερος των ανθρώπων και άξίζετε τή μεγάλη σας εύτυχία. Δότε μου το χέρι σας, κύριε Πέγκοττυ. Χάμ, παλληκάρι μου, σου εύχομαι κάθε εύτυχία... Δότε μου κι' έσθ το χέρι σου!... Δαυίδ, σκάλισε λίγο τή φωτιά για να φουντώση... Κύριε Πέγκοττυ, αν δεν πείσετε την άξιαγάπητη άνεπιά σας να ξανάρθη να πάρη τή θέσι της έδω ανάμεσά μας, εγώ φεύγω. Για όλο το χρυσάφι των Ίνδιων, δεν θάθελα να γίνω άπόψε ή αίτια ενός κενού στην οικογενειακή σας όμήγυρη.

Άμέσως ο Ντάν Πέγκοττυ πήγε στην παλιά μου καμαρούλα για να φέρη την μικρούλα "Εμιλυ. Στην αρχή αρνήθηκε να παρουσιασθή, κι' ο Χάμ, αναγκάστηκε να πάη κι' αυτός. Τέλος, την ξανάφεραν, σαστισμένη και φοβισμένη, μά δεν άργησε να συνηθίση βλέποντάς τή γεμάτη σεβασμό εύγένεια με την όποία άπέφευγε κάθε τί που θα μπορούσε να την στενοχωρήση, τον τρόπο με τον όποιο μιλούσε με το θείο της για βάρκες, για καράβια και για ψάρεμα, και τέλος τή χάρι και την άνεσι με την όποία μās έκανε να μιλάμε όλοι μαζί χωρίς την παραμικρή στενοχώρια.

Στην πραγματικότητα, ή "Εμιλυ δεν μίλησε καθόλου όλο το βράδυ, μά κύτταζε και άκουγε με μεγάλη προσοχή και ήταν έτσι ακόμα πιό γοητευτική. Ο Στήρφορθ, κατά την συνομιλία του με τον Ντάν Πέγκοττυ, μās περιέγραψε ένα τρομερό ναυάγιο με τόσο ζωηρά χρώματα, σαν να το έ

βλεπε μισροστά του, και τὰ βλέμματα τῆς "Εμιλυ ἦσαν καρφωμένα ἐπάνω του, σάν νά τὸ ἔβλεπε κι' αὐτή. Για νὰ μᾶς διασκεδάση κατόπιν μᾶς διηγήθηκε μιὰ χαριτωμένη περιπέτεια πού εἶχε συμβῆ στὸν ἴδιο, μὲ τόσο κέφι σάν ἡ ἱστορία αὐτὴ νὰ ἦταν καινούργια γι' αὐτὸν, ὅπως γιὰ μᾶς. Ἡ "Εμιλυ γέλασε τόσο, ὥστε ὄλο τὸ παραβόσπιτο ἀντήχησε ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀρμονικὸ γέλιο. Κατόπιν ὁ Στήρφορθ τραγούδησε ἕνα θαλασσινὸ τραγοῦδι, τόσο ὠραία καὶ τόσο ἔντονα, ὥστε ὁ ἄνεμος πού στέναζε ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι φαινόταν σάν νὰ εἶχε ρθῆ γιὰ νὰ τὸν ἀκούση.

Ὁ Στήρφορθ κατῶρθωσε νὰ διασκεδάση κι' αὐτὴν ἀκόμα τὴν κυρὰ Κουμιτζ, τὸ αἰώνιο θῦμα τῆς μελαγχολίας τῆς, τόσο, πού τὴν ἄλλη μέρα ἡ φτωχὴ μικρούλα ἔλεγε ὅτι «τὴν εἶχε μαγέψει».

Ἀμέσως ὁ Ντάν Πέγκοττ ἐτρεξε ἔξω γιὰ νὰ μᾶς ὑποδεχτῆ γελαστός, χαρούμενος, ἀνοίγοντάς μας τὴν ἀγκαλιά του, σάν νὰ εἶμαστε δυὸ ἀγαπημένα του παιδιὰ. Ἐπειτα ἀπὸ μιὰ στιγμή θρισκόμαστε κι' ἐμεῖς μέσα. Σφίγγαμε τὰ χέρια μας, ἐκφράσαμε τὴ χαρὰ μας πού ξαναβλεπόμαστε καὶ μιλούσαμε ὄλοι μαζύ.

Μά, παρ' ὄλ' αὐτὰ, ὁ φίλος μου δὲν εἶχε μονοπωλήσει καθόλου τὴ γενική προσοχή. "Ὅταν ἡ μικρούλα "Εμιλυ ἄρχισε νὰ μοῦ μιλάει γιὰ τοὺς παληοὺς περιπάτους μας στὴν ἀκρογιαλιά, ὅταν τὴ ρωτοῦσα ἂν θυμόταν πόσο ἐρωτευμένος ἦμουν μαζί της κι' ἐνῶ γελοῦσαμε καὶ κοκκινίζαμε μὲ τὴν ἀνάμνησι τῶν περασμένων αὐτῶν χαρῶν, τότε ὁ Στῆρφορθ ἔμεινε σιωπηλὸς καὶ προσεχτικὸς καὶ μᾶς κύτταζε μὲ ἕφος ὄνειροπόλο.

"Ὅλη τὴ βραδυά, ἡ "Εμιλυ ἔμεινε καθισμένη στὸ παλῆο σεντοῦκι κοντὰ στὴ φωτιά, ἔχοντας τὸ Χάμ κοντὰ τῆς στὴ θέσι ὅπου καθόμουν ἐγὼ ἄλλοτε.

"Ἦταν σχεδὸν μεσάνυχτα, ὅταν σηκωθήκαμε γιὰ νὰ φύγουμε. Εἶχαμε φάει γαλέττα καὶ παστὰ ψάρια κι' ὁ Στῆρφορθ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα μπουκάκι ὀλλανδικὴ τζινέβρα, πού ἐμεῖς οἱ ἄντρες (μπορῶ νὰ λέω τώρα ἐμεῖς, χωρὶς νὰ κοκκινίζω!) τὸ ἀδειάσαμε. Χωριστήκαμε εὐθυμα, κι' ἐνῶ ὅλοι στεκόντουσαν στὸ κατῶφλι γιὰ νὰ μᾶς φωτίσουν ὅσο μακρύτερα μπορούσαν τὸ δρόμο, διέκρινα πίσω ἀπὸ τὸ Χάμ τὴ μικρούλα "Εμιλυ πού μᾶς παρακολουθοῦσε μὲ τὸ βλέμμα τῶν γλυκῶν γαλάζιων ματιῶν τῆς καὶ ἄκουσα τὴ δροσερὴ φωνή τῆς νὰ μᾶς συσταίει νὰ προσέχουμε στὸ σκοτάδι.

— Τί γοητευτικὸ πλάσμα! μοῦ εἶπε ὁ Στῆρφορθ, περνώντας τὸ μπράτσο του κάτω ἀπὸ τὸ δικό μου. Ἀλήθεια τί περίεργο μένος καὶ τί περίεργοι ἄνθρωποι! Εἶνε ὅλοι πολὺ διασκεδαστικοί!

— Καὶ τί τύχη γιὰ μᾶς, ἐπρόσθεσα, νὰ πέσουμε ἀπάνω στοὺς ἀρραβῶνες τῆς "Εμιλυ καὶ τοῦ Χάμ! Δὲν εἶδα ποτέ μου ἀνθρώπους τόσο εὐτυχισμένους! Πόσο εὐχάριστο εἶνε νὰ συμερίζεται κανεὶς, ὅπως ἐμεῖς ἀπόψε, τὴν τίμια εὐτυχία τους.

— Ὁ ἀρραβωνιαστικὸς μοῦ φαίνεται λίγο ἀγροῖκος γιὰ τὴν μικρούλα... Δὲν εἶν' ἔτσι; μὲ ρώτησε ὁ Στῆρφορθ.

Ὁ φίλος μου εἶχε δειχτῆ τόσο ἐγκάρδιος πρὸς τὸ Χάμ, γιὰ τὸν ὁποῖο μιλοῦσε τώρα ἔτσι, ὥστε ἀπογοητεύθηκα λίγο ἀκούγοντας τὰ περιφρονητικὰ αὐτὰ λόγια του. Μά, καθὼς τὸν κύτταξα, εἶδα τὰ μάτια του πού γελοῦσαν, καὶ τοῦ ἀπάντησα ἀνακουφισμένος:

— "Α! Στῆρφορθ, μπορεῖς ν' ἀστειεύεσαι εἰς θάρος τῶν ταπεινῶν ἀνθρώπων... Μά ἐγὼ δὲν σὲ πιστεύω, γιὰτί σὲ ξέρω καλύτερα ἀπὸ ὅ,τι νομίζεις...

XXII

Ὁ Στῆρφορθ κι' ἐγὼ μείναμε περισσότερο ἀπὸ δεκαπέντε μέρες στὸ Γιάρμουθ. Ἄν καὶ περνούσαμε τὸν περισσότερο καιρὸ μαζί, μᾶς συνέβαινε συχνὰ νὰ χωρίζουμε γιὰ μερικὲς ὥρες. Ὁ Στῆρφορθ ἀγαποῦσε πολὺ τὴ θάλασσα, πρᾶγμα πού δὲν συνέβαινε μὲ μένα, καὶ ὅταν ἐκεῖνος συνώδευε τὸν Πέγκοττ στὸ ψάρεμα, ἐγὼ ἔμεινα στὴ στεριά. Ἐπίσης τὸ γεγονός ὅτι ἔμεινα στὸ σπῆτι τῆς Πέγκοττ, περιώριζε λίγο τὴν ἐλευθερία μου. Ἐπειδὴ ἤξερα πὼς ἦταν ἀπασχολημένη ὅλη τὴν ἡμέρα μὲ τὸν ἀρρωστο σύζυγό της δὲν ἤθελα νὰ γυρίζω ἀργὰ τὴ νύχτα γιὰ νὰ μὴ τὴν ἀνησυχῶ. Ὁ Στῆρφορθ ὅμως πού ἔμεινε στὸ ξενοδοχεῖο, ἔκανε ὅ,τι τοῦ ἄρεσε. Ἐμαθα ἔτσι ὅτι τοῦ ἄρεσε συχνὰ νὰ κερῆει τοὺς φαράδες στὴν ταβέρνα ὅπου πῆγαινε κάποτε κι' ὁ Ντάν Πέγκοττ καὶ πὼς, ὅταν εἶχε φεγγάρι, περνοῦσε τις νύχτες του στὴ θάλασσα σὰν ναυτικὸς, καὶ δὲν ξαναγύριζε παρὰ μόνον μὲ τὰ χαράματα.

Ἐπῆρχε ἀκόμα καὶ μὲ ἄλλη ἀφορμὴ πού μᾶς χώριζε. Ὁ Θεὸς τόσο: ἐνοιώθα μεγάλη νοσταλγία γιὰ τὸν τόπο πού γεννήθηκα, τὸ Μπλούντερστον, καὶ πῆγαινα κάθε τόσο ἐκεῖ γιὰ νὰ βλέπω τ' ἀγαπημένα μου τοπία τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας, ἐνῶ ὁ Στῆρφορθ, ἀφοῦ μὲ συνώδευσε μιὰ φορά, δὲν ξανᾶρθε. Ἐτσι, τὶς τρεῖς-τέσσαρες φορές πού πῆγα στὸ Μπλούντερστον, χωριστήκαμε νωρὶς τὸ πρωτὶ γιὰ νὰ ξαναἰδωθοῦμε ἀργὰ τὸ βράδυ. Ἄγνοοῦσα ἐντελῶς τί ἔκανε ἐν τῷ μεταξύ, ἤξερα μόνον ὅτι εἶχε γίνει πολὺ δημοφιλὴς στὸ Γιάρμουθ κι' ὅτι εὗρισκε χίλιους-δυὸ τρόπους γιὰ νὰ διασκεδάσει στὸ μέρος αὐτὸ, ὅπου ἕνας ἄλλος δὲν θὰ εὗρισκε οὔτε ἕναν.

Ὅσο γιὰ μένα, στὰ μοναχικὰ προσκυνήματα, πλανιόμουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ, ὅπως πλανιόταν ἄλλοτε, ὅταν βρισκόμουν μακριὰ, ἢ φαντασία μου στὰ ἴδια μέρη. Συχνὰ τὰ θήματά μου μ' ἔφερναν κοντὰ στὸν τάφο ὅπου ἀναπαύοντουσαν οἱ γονεῖς μου, αὐτὸ τὸν τάφο πού τὸν κύτταξα μὲ τόση θλίψη, ὅταν ὁ πατέρας μου κοιμόταν ἀκόμα μόνος ἐκεῖ, κοντὰ στὸν ὁποῖο εἶχα σταθῆ τόσο ἀπελπισμένος ὅταν ἔθαψαν τὴν μικρούλα κι' ὠραία μου μαμά καὶ τὸν μπεμπέ της, αὐτὸ τὸν τάφο, πού ἢ ἀφοσίωσις τῆς Πέγκοττ τὸν εἶχε μεταμορφώσει σὲ ἀληθινὸ κῆπο. Ὅταν βρισκόμουν ἐκεῖ, χωρὶς νὰ ξέρω κι'

ἐγὼ γιὰτί, σκεφτόμουν πάντοτε τὸ ρόλο πού ἦμουν προσωρισμένος νὰ παίξω στὴ ζωὴ καὶ τὰ μεγάλα πράγματα πού ἤθελα νὰ ἐπιτελέσω. Ἐτσι ἄλλοτε ὄνειρευόμουν μέσα στὴν ἀγκαλιά τῆς μητέρας μου.

Τὸ παλῆο μας σπῆτι εἶχεν ὑποστῆ πολλές μεταβολές. Τὸ περιβόλι του εἶχε γίνει παρθένο δάσος καὶ τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ παράθυρά του ἦσαν κλειστά. Κατοικοῦσε τώρα ἐκεῖ ἕνας δυστυχισμένος τρελλὸς μὲ κείνους πού τὸν περιποιόντουσαν. Τὸν ἔβλεπα μάλιστα συχνὰ καθισμένο στὸ παράθυρο τῆς καμαρούλας μου. Οἱ παληοὶ μας γείτονες εἶχαν φύγει γιὰ τὴ Νότιο Ἀμερικὴ κι' ἔτσι δὲν ἤξερα πειὰ κανέναν ἐκεῖ.

Ὅταν τὸ βράδυ ξαναγύριζα στὸ Γιάρμουθ, πῆγαινα κατ' εὐθείαν στὸ σπῆτι τοῦ Ντάν Πέγκοττ, ὅπου εὗρισα τὸν Στῆρφορθ νὰ μὲ περιμένει. Τὸν ἔπαιρνα τότε καὶ πηγαίναμε νὰ φᾶμε μαζί.

Ἐνα βράδυ πού εἶχα ἀργήσει (γιὰτί εἶχα κάνει τὴν ἀποχαιρετιστήριον ἐπίσκεψί μου στὸ Μπλούντερστον, ἐπειδὴ ἐπρόκειτο νὰ φύγουμε τὴν ἄλλη μέρα), βρῆκα τὸ Στῆρφορθ στὸ καραβόσπιτο, καθισμένον ὀλομόναχο καὶ σκεπτικὸ μπροστὰ στὴ φωτιά. Ἦταν τόσο θυμισμένος στὶς σκέψεις του, ὥστε δὲν μ' ἄκουσε πού μῆκα μέσα. Βρισκόμουν κοντὰ του, τὸν κύτταζα κι' αὐτὸς ἐξακολουθοῦσε νὰ σκέφτεται μὲ ἕφος σκυθρωπὸ.

Ἄνασκήρτησε τόσο ἀπότομα καθὼς τοῦ ἔβαλα τὸ χέρι μου ἀπάνω στὸν ὤμο του, ὥστε ἀνασκήρτησα κι' ἐγὼ.

— "Ὡ! νόμισα πὼς ἦσουν φάντασμα! ἔκανε θυμωμένος σχεδόν.

— Ἐπρεπε νὰ κάνω κάτι γιὰ ν' ἀντιληφθῆς τὴν παρουσία μου καὶ γιὰ νὰ σὲ κάνω νὰ ξανακατεθῆς ἀπὸ τ' ἄστρα.

— "Ὁχι! "Ὁχι! Δὲν ἦμουν στ' ἄστρα. Κύτταζα μόνον τὶς εἰκόνας πού σχηματίζοντουσαν στὴ φωτιά. Μά πού ἦσουν λοιπόν; Ἀργησες πολὺ.

— Ἐκανα ἕνα τελευταῖο προσκυνήμα, τοῦ ἀπάντησα.

— Κι' ἐγὼ, εἶπε ὁ Στῆρφορθ κυττάζοντας τὸ ἔρημο καραβόσπιτο γύρω του, σκεφτόμουν ὅτι ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι πού τοὺς εἶδαμε τόσο εὐτυχισμένους τὴν βραδυά τῆς ἀφίξεώς μας, μποροῦν μιὰ μέρα νὰ σκορπιστοῦν ἢ νὰ πεθάνουν καὶ νὰ μείνῃ τὸ σπῆτι τους ἔρημο ὅπως εἶνε τώρα. "Ὡ, Δαυὶδ, γιὰτί νὰ μὴν ἔχω ἕναν ἄξιο πατέρα πού νὰ μὲ διευθύνῃ καλύτερα στὴ ζωὴ!...

Δὲν τὸν εἶχα δῆ ποτέ μου τόσο συντετριμμένο.

— Θὰ προτιμοῦσα νὰ εἶμαι ὁ φτωχὸς ψαρᾶς Πέγκοττ ἢ αὐτὸς ὁ ἀγροῖκος ὁ ἀνεπιός του, ἐξακολουθῆσε κυττάζοντας τὴν φωτιά, παρὰ αὐτὸς πού εἶμαι, ὁ πλούσιος καὶ μορφωμένος νέος, πού θασανίζεται μισὴ ὥρα τώρα μέσα σ' αὐτὸ τὸ καταραμένο καραβόσπιτο.

Ἦμουν τόσο σαστισμένος πού τὸν ἔβλεπα ἔτσι, ὥστε τὸν κύτταξα σιωπηλὸς ἐπὶ μερικὰ λεπτά. Τέλος τὸν ἰκέτευσα νὰ μοῦ πῆ τί τὸν εἶχε ἀναστατώσει ἔτσι. Μά ἐκεῖνος ἄρχισε νὰ νελᾶ νευρικὰ καὶ μοῦ ἀπάντησε:

— Φοβᾶμαι τὸν ἑαυτό μου. Μά ἂς μὴ μιλάμε πειὰ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ἄς πᾶμε νὰ φᾶμε...

— Μά πού εἶνε οἱ νοικοκυρεῖοι ἐδῶ; ρώτησα.

— Ὁ Θεὸς τὸ ξέρει, μοῦ ἀπάντησε ὁ Στῆρφορθ. Ὅταν ἦρθα ἐδῶ βρῆκα τὸ σπῆτι ἀδειανό. Κι' αὐτὴ ἡ ἔρημιά μου προκάλεσε τὶς σκέψεις στὶς ὁποῖες μὲ βρῆκες θυμισμένο.

Ἡ κυρὰ Κοῦμιτζ, ἢ ὁποῖα ἔφτασε τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη κρατώντας ἕνα καλάθι, μᾶς ἔδωσε ἐπὶ τέλους μιὰ ἐξήγησι: Εἶχε πάει νὰ κᾶν μερικὰ ψώνια βιαστικὰ πρὶν ὁ Ντάν Πέγκοττ ξαναγυρίσει ἀπὸ τὸ ψάρεμα κ' εἶχε ἀφήσει τὴν πόρτα ἀνοιχτὴ γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ μπουῦν στὸ σπῆτι ὁ Χάμ κ' ἡ "Εμιλυ ἂν ξαναγυρίζαν κατὰ τὴν ἀπουσία τῆς. Ὁ Στῆρφορθ, ἀφοῦ ἔφερε τὴν κυρὰ Κοῦμιτζ σὲ κέφι μ' ἕνα πρόσχαρο χαιρετισμὸ καὶ μὲ μιὰ κωμικὴ χειραψία, μὲ πῆρε ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ μὲ τράβηξε γρήγορα ἔξω.

Εἶχε γίνει κι' αὐτὸς κεφᾶτος, γιὰτί μιλοῦσε ζωηρὰ, καθὼς περπατοῦσαμε.

— Λοιπόν, μοῦ εἶπε εὐθυμα, θὰ πάψουμε ἀπὸ αὔριο νὰ ζοῦμε σὰν πειραταί.

— Ναι, τοῦ ἀπάντησα, ὅπως ἀποφασίσαμε, θὰ φύγουμε αὔριο. Ἡ θέσεις μας στὸ λεωφορεῖο ἔχουν κρατηθῆ.

— Ναι, δὲν μποροῦμε ν' ἀναβάλουμε τὴν ἀναχώρησί μας, εἶπεν ὁ Στῆρφορθ. Εἶχα σχεδόν ξεχάσει πὼς ὑπάρχουν κι' ἄλλα πράγματα στὴ ζωὴ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ νὰ λικνίζεται κανεὶς ἀπ' τὰ κύματα... Τί κρίμα νὰ μὴ μπορῶ νὰ τὸ ἐξακολουθῆσω αὐτό... Ἀλήθεια, σοῦ εἶπα ὅτι ἀγόρασα ἕνα καράβι: ἐδῶ;

— Εἶσαι καταπληκτικὸς, Στῆρφορθ! φώναξα, σταματώντας γιὰτί ἦταν ἡ πρώτη φορά πού μιλοῦσε σχετικῶς. Τότε θὰ ξα-

ναγυρίσης σύντομα εδώ;

— Δεν ξέρω τίποτε, μου άπάντησε. Μου άρεσε αυτό το μέρος κι' άγόρασα ένα καράβι. Θα το κυβερνήει ο κ. Πέγκοττυ όσο εγώ θα λείπω!

— Τώρα τά καταλαβαίνω όλα, Στήρφορθ, φώναξα κατενθουσιασμένος. Λές πως άγόρασες το καράβι για τον έαυτό σου, μά στην πραγματικότητα το άγόρασες για να το κάνης δώρο στον κ. Πέγκοττυ. "Έπρεπε να το μαντέψω άμέσως εγώ που σε ξέρω... Καλέ μου, άγαπημένε μου Στήρφορθ, πώς να σου έκφράσω ό,τι σκέφτομαι για τη γενναιοδωρία σου;

— Σούτ! Έκανε εκείνος κοκκινίζοντας. "Όσο πιό λίγα θα πούμε, τόσο πιό άξία θά'χει το πράγμα.

— "Ήξερα καλά, έξακολούθησα, ό,τι δεν ύπάρχει χαρά, πόνος ή συγκίνησις των τιμίων αυτών ανθρώπων που να σ' άφήνη άδιάφορο.

— Ναι, ναι, μά μου είπες πειά πολλά. Σιωπή!

"Από φόβο μήπως θυμώση άν έπέμενα, σώπασα, μά καθώς περπατούσαμε δεν έπαυα να σκέφτωμαι τη μελαγχολία του φίλου μου.

— Αυτό το καράβι πρέπει να έπισκευασθής, είπε σε λίγο ο Στήρφορθ κι' ο Λίττινερ θα μείνη εδώ, όταν έμεις φύγουμε για να βεβαιωθής πως όλα θα γίνουν έν τάξει. "Αλήθεια, σου είπα πως ήρθε ο Λίττινερ;

— "Όχι.

— Ναι, ήρθε σήμερα το πρωί, φέρνοντάς μου μιá έπιστολή της μητέρας μου.

Καθώς εκείνη τη στιγμή, τά βλέμματά μας διασταυρώθηκαν, πρόσεξα πως ήταν κατάχλωμος κι' ότι με κύτταζε έπίμονα. "Αναρωτήθηκα τότε μήπως καμμιá διαφορά μεταξύ αυτού και της μητέρας του ήταν ή αίτία της καταστάσεως στην όποια τον είχα βρή στο σπίτι του κ. Πέγκοττυ και του έκανα έναν μικρό ύπαινιγμό.

— "Α! όχι! μου άπάντησε μ' ένα χαμόγελο. Δεν συμβαίνει τίποτε τέτοιο. "Απλώς ήρθε ο άφωσιωμένος μου ύπηρετής.

— Είνε πάντα ο ίδιος;

— Πάντα! ψυχρός και γαλήνιος σαν το βόρειο πόλο. Θα φροντίση ν' αλλάξη το όνομα του καραβιού που λέγεται τώρα ο «Γλάρος των τρικυμιών». Θα του δώσω άλλο όνομα.

— Και ποιό θ'άνε το όνομα αυτό;

— «Η μικρούλα "Εμιλυ».

Κι' επειδή έξακολούθησε να με κυττάζη έπίμονα, σκέφθηκα ότι το έκανε αυτό για να μου κόψη τη διάθεσι που είχα ν' άρχισω να τον επαινών πάλι. Δεν μπορούσα να έμποδίσω το πρόσωπό μου να μιλάη για μένα, μά δεν είπα λέξι. "Ο Στήρφορθ χαμογέλασε και φάνηκε άνακουφισμένος.

— Μά κύτταζε! είπε, άπλώνοντας το χέρι του μπροστά. Νά ή άληθινή μικρούλα "Εμιλυ που προχωρεί με τον άρραβωνιαστικό της στο πλάι του. Μά την πίστι μου, αυτός ο Χάμ είνε άληθινός ίππότης. Δεν την άφήνει ούτε στιγμή...

"Ο Χάμ έδούλευε σ' ένα ναυπηγείο. Είχε καλλιεργήσει το φυσικό γούστο που αισθανόταν για τη δουλειά αυτή κι' είχε γίνει ένας έπιδέξιος έργάτης. Φορούσε τώρα τά ρούχα της δουλειάς και, παρ' όλη την άτημέλητη εμφάνισί του, το εύρωστο παρουσιαστικό του τον έκανε ένα ταιριαστό προστάτη στο δροσερό και λεπτό πλάσμα που θάδιζε πλάι του. "Η τιμιότης του προσώπου του, ή ειλικρίνεια με την όποια άφηνε να φαίνεται ή άγάπη του και ή ύπερηφάνειά του, τον έξωράζαν στα μάτια μου. Κι' έλεγα μέσα μου, βλέποντάς τους να έρχωνται προς το μέρος μας, ότι και ως προς αυτό άκόμα ήσαν ταιριασμένοι.

"Η "Εμιλυ τραθήχηκε δειλά από το μπράτσο του μνηστήρος της, όταν τους σταματήσαμε για να τους μιλήσουμε και κοκκίνισε, καθώς μάς έδινε το χέρι της. "Όταν σε λίγο δέ ξεκίνησαν πάλι, δεν ξαναπήρε το μπράτσο του μνηστήρος της, μά έξακολούθώντας νανε δειλή και στενοχωρημένη, θάδιζε μόνη. Εύρισκα τη μικρή αυτή σκηνή χαριτωμένη, κι' ο Στήρφορθ φαινόταν νανε της γνώμης μου, ενώ τους κυττάζαμε ν' άπομακρύνονται στο φώς του φεγγαριού.

"Έξαφνα, μάς προσπέρασε μιá νέα γυναίκα που φαινόταν σαν να τους παρακολουθούσε και του δεν την είχαμε άκούσει να πλησίαζε. "Όταν πέρασε πλάι μας, πρόσεξα το πρόσωπό της. Είχε μιá έκφρασι

τολμηρή κι' άγρια συγχρόνως και το ντύσιμό της πρόδιδε έλαφρότητα ήθών και φτώχεια. Για την ώρα, δεν φαινόταν νάχη άλλο πράγμα στο νοϋ της από την παρακολούθησι του ζευγαριού που τραβούσε μπροστά και που δεν φαινόταν πειά... Σε λίγο ή άγνωστη γυναίκα χάθηκε κι' αυτή πίσω τους.

— Νά μιá σκιά πολύ πένθιμη που παρακολουθεί τη μικρούλα "Εμιλυ! είπεν ο Στήρφορθ σταματώντας έξαφνα. Τί σημαίνει αυτό;

Μιλούσε με φωνή σιγανή που άντηχούσε άλλόκοτα.

— Θα θέλη χωρίς άλλο να τους ζητήση έλεημοσύνη του άπάντησα.

— "Ίσως, έκανε ο Στήρφορθ. Μά τί τά θέλεις, αυτή ή γυναίκα μου φάνηκε σαν κακός οίωνός για το ζευγάρι μας... Πάμε να φάμε τώρα!

Μά, καθώς προχωρούσαμε, γύρισε πολλές φορές το κεφάλι του και κύτταζε πίσω. Ψιθύρισε άκόμα μερικές φράσεις κομμένες γι' αυτό το έπεισόδιο και μονάχα όταν καθήσαμε στο τραπέζι, στη ζεστή και καλοφωτισμένη αίθουσα του ξενοδοχείου, φάνηκε πως το ξεχάσε.

"Ο Λίττινερ, ήταν εκεί και, ξαναβλέποντάς τον, δοκίμασα πάλι τη συνηθισμένη μου στενοχώρια. "Όταν τον ρώτησα τί κάνουν ή κ. Στήρφορθ και ή μίς Ντήρτλ, μου άπάντησε με σεβασμό (και, φυσικά, μ' άξιοπρέπεια) ότι μ' εύχαριστούσε, ότι ήσαν καλά κι' ότι μου έστελναν τους χαιρετισμούς των. Αυτό ήταν όλο. "Ωστόσο μου φαινόταν πως τον άκουγα να μου λέη πολύ καθαρά: «Είστε νέος, κύριε, πάρα πολύ νέος, μά την άλήθεια!»

"Όταν φάγαμε, έμεινα άρκετή ώρα με τον Στήρφορθ και τέλος ξεκίνησα για να πάω να κοιμηθώ, όπως πάντα, στην καμαρούλα μου, στο σπίτι της Πέγκοττυ!

Μά ξαφνιαστήκα πολύ, όταν φτάνοντας εκεί, είδα τον Χάμ να κόβη βόλτες μπροστά στην πόρτα και πολύ περισσότερο όταν με πληροφόρησε πως ή "Εμιλυ θρισκότανε μέσα στο σπίτι της θείας της. Τον ρώτησα τότε γιατί δεν είχε μπη κι' αυτός μέσα, άντι να περιφέρεται μόνος στο δρόμο.

— Μά, κύριε Ντάβυ, μου άπάντησε με ύφος δισταχτικό, ή "Εμιλυ μιλάει μέσα με κάποιον...

— "Ενας λόγος περισσότερο για νάσαι κι' έσύ μπροστά, Χάμ!

— Ξέρετε, μιλάει με μιá νέα γυναίκα που την ήξερε άλλοτε και που δεν κάνει πειά να τη συναναστρέφεται γιατί έχει πάρει τον άσχημο δρόμο.

Μόλις άκουσα τά λόγια αυτά, θυμήθηκα τη νέα γυναίκα που είχαμε δη να τους παρακολουθής σαν φάντασμα πριν από μερικές ώρες.

— Είν' ένα δυστυχισμένο πλάσμα, κύριε Ντάβυ, έξακολούθησε ο Χάμ, για την όποια λένε τά χειρότερα λόγια στην πόλι. "Ολοι την άποφεύγουν σαν την πανούκλα...

— Μήπως είνε μιá γυναίκα που είδαμε πρό όλίγου να σάς παρακολουθής; ρώτησα.

— Μάλιστα, κύριε Ντάβυ... Στο δρόμο δεν μάς μίλησε. Μά όταν φτάσαμε στο σπίτι κι' ή "Εμιλυ πήγε στην κάμαρή της κι' άναψε φώς, εκείνη πήγε έξω απ' το παράθυρό της και της φώναξε: «"Εμιλυ! "Εμιλυ! Για την άγάπη του Θεού, λυπήσου με!» "Η "Εμιλυ γνώρισε τη φωνή της και τη ρώτησε: «Εσύ είσαι, Μάρθα;» Την ήξερε, βλέπετε, γιατί, πριν ή Μάρθα πάρη τον κακό δρόμο, μάθαιναν μοδίστρες μαζί και πριν άκόμα, ήσαν συμμαθήτριες. Μά ή "Εμιλυ δεν μπορούσε να της μιλήση στο σπίτι μας, γιατί ο θεός είχε ξαναγυρίσει και μολονότι είνε τόσο πονόψυχος και καλός, δεν θέλει ή άνεψιά του νάχη καμμιá σχέσι μ' αυτή την

γυναίκα. Τότε ή "Εμιλυ πήρε ένα κομμάτι χαρτί κι' έγραψε άπάνω αυτά τά λόγια:

«Δείξε το αυτό στην θεία μου Πέγκοττυ κι' εκείνη, από άγάπη για μένα, θα σε βάλη να κάτσης κοντά στη φωτιά, ως ότου να φύγη ο θεός μου για το πάρεμα και να μπορέσω νάρθω να σε βρώ».

"Έπειτα ή "Εμιλυ μου τά είπε όλα και με παρακάλεσε να τη φέρω εδώ... Τί μπορούσα να κάνω, κύριε Ντάβυ; "Ήξερα πως δεν έπρεπε να δη μιá τέτοια γυναίκα, μά πως μπορούσα να της πω όχι, τη στιγμή που έκλαιγε;

(Άκολουθεί)

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

Η "ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ,"

ΤΟΥ ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ, ΠΑΤΡΟΣ

Οδηγίαι περι του τρόπου καθ όν θα προμηθευθήςτε το άριστούργημα αυτό εις την σελίδα 33.